

ДО

**ПРЕДСТАВЛЯВАЩИЯ
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**
Професор Анелия Мингова

ДОКЛАД

Относно: участие на госпожа Цветанка Табанджова – член на Висшия съдебен съвет, съдия Богдана Желявска и съдия Дарина Костова – членове на националната съдебна мрежа и съдия Вероника Николова - национално лице за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела в 40 тата среща на националните лица за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела

На 26 и 27 април 2012 година бе проведена 40 тата редовна среща на националните лица за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела /ЕСМ-ГТД/. Срещата бе ръководена от господин Кристоф Сажон – секретар на ЕСМ-ГТД. На срещата като представители на Република България присъстваха госпожа Цветанка Табанджова – член на Висшия съдебен съвет, съдия Богдана Желявска и съдия Дарина Костова – членове на националната съдебна мрежа, господин Катилин Попов – представител на Камарата на частните съдебни изпълнители и съдия Вероника Николова - национално лице за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела

Срещата протече при следния дневен ред:

1. Информация от Европейската комисия

Бе обсъдена дейността на сформирания работна група относно медиацията по семейноправни въпроси, в която като представител на България участва съдия Богдана Желявска. Работната група е завършила анализа на отговорите на държавите – членки на съставения от нея през 2011г. въпросник, с цел установяване на най – добрите практики в областта на семейната медиация. Окончателният резултат от проведеното изследване ще бъде представен на една от трите срещи на ЕСМ –ГТД, които ще бъдат проведени до края на годината. На участниците в срещата бе представен работен вариант на практическо ръководство по приложението на Регламент №861/2007 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейска процедура за искове с малък материален интерес. Проектът на практическото ръководство е съставен от външен експерт, ангажиран от Европейската комисия, като за редактирането на ръководството в окончателен вариант е сформирания работна група от членове на ЕСМ –ГТД. Основната причина за създаването на групата е съдържанието на ръководството да

бъде съобразено в максимална степен със становищата на практикуващите юристи от отделните държави – членки за срещаните от тях трудности при приложението на Регламента. Срещите на работната група бяха проведени на 28.09.2011г., 28.11.2011г. и 26.04.2012г., като в тях като представител на България взе участие господин Катилин Попов, частен съдебен изпълнител. Комисията оповести, че след завършването на първото ръководство, което е предназначено за съдии и адвокати, ще бъде съставено и второ, предназначено за граждани.

Бяха обсъдени датите на провеждане и темите на оставащите три срещи на ЕСМ – ГТД. На 03 и 04 юли 2012г. ще бъде проведена среща, посветена на задълженията за издръжка, в рамките на която ще бъде проведена втората среща на Централните органи по Регламент (ЕО) №4/2009 на Съвета от 18 декември 2008 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка. На 09.10.2012г. в Никозия ще бъде проведена конференция, посветена на режимите на съпругеска собственост, а на 10.10.2012г. ще бъде проведена 42 среща на ЕСМ – ГТД посветена на Регламент №2201/2003 /Брюксел II/. Последната среща, която ще бъде проведена през тази година, е насрочена за 06 и 07 декември 2012г. и на нея ще се обсъжда Регламент №864/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11.07.2007г. относно приложимото право към извъндоговорните задължения /Рим II/, приложим от 11.01.2009г.

2.Продължение на дискусиата относно прехвърлянето на съдържанието на интернет-страницата на ЕСМ -ГТД към европейския електронен правен портал.

Относно процеса на прехвърляне на съдържанието на интернет-страницата на ЕСМ -ГТД към европейския електронен правен портал, Комисията оповести,че всички електронни формуляри ще бъдат прехвърлени от Европейския съдебен атлас в портала до края на м. октомври 2012г. Също така бе оповестено, че ще бъде разширена базата данни на Европейския съдебен атлас, като в него наред със съдилищата, компетентни по приложението на Регламентите в областта на прякото съдебно сътрудничество, ще бъдат включени адресите и телефоните на всички съдилища на държавите членки. Бе посочено,че атласът ще се запази като обособен уеб –сайт.

Комисията обяви,че предоставя на националните лица за контакт преценката кои части от съдържанието на интернет-страницата на ЕСМ - ГТД , освен информационните брошури, да бъдат пренесени в портала/ например публикации, събития, речник/, като дава възможност на лицата за контакт да изразят становищата си в срок до края на м. юни 2012г.

Представителят на Комисията господин Томас Дебски оповести,че на лицата за контакт ще бъдат изпратени по осемнадесет файла с предварително зададен формат, които ще съдържат текстовете на информационните брошури на съответните национални езици, във варианта, в който в момента са поместени на сайта на ЕСМ. В тези файлове лицата за контакт следва да извършат съответните корекции, като актуализират съдържанието на информационните брошури, без да променят формата, в тримесечен срок от получаването на файловете. Две от

брошурите „Юридически професии” и „Организация на правосъдието” няма да се местят, защото информацията по тези две теми ще бъде поместена в други раздели на портала и няма да се актуализира занапред от ЕСМ, а от Министерствата на правосъдието на съответните държави - членки. Един от файловете - „Връчване на документи” ще съдържа и нов въпросник, който е съставен от Комисията през м. май 2011 г., така, че съдържанието на тази информационна брошура ще бъде изцяло обновено. За някои от останалите брошури / „Срокове”, „Събиране на доказателства”, „Предварителни и обезпечителни мерки” „Опростени и ускорени процедури”, „Несъстоятелност”/ Комисията предложи на обсъждане допълнителни въпроси, които евентуално да бъдат включени в съдържанието на брошурите и по които лицата за контакт да представят отговори в тримесечния срок. Бе проведено обсъждане на допълнителните въпроси по всяка една от брошурите поотделно, като редакцията на част от въпросите бе изменена, а по отношение на други бе постигнато съгласие да отпаднат.

При обсъждането на промените в съдържанието на информационните брошури възникна дебат относно необходимостта от запазването на информационната брошура „Приложимо право”. Обединеното кралство предложи тази брошура да отпадне, доколкото вече са приети инструменти на общността, които регламентират приложимото право към договорните и извъндоговорните задължения. Представителите на Швеция, Италия, Естония и Ирландия подкрепиха това предложение. Друга част от държавите членки, между които Франция, Испания, България и Унгария, изразиха становище, че макар и много сложна за съставяне, тази брошура съдържа полезна информация за международните актове, приложими в отношенията между държавите – членки и държави, извън Общността.

Бе подчертано, че запазването на предварително зададения формат без промени е от изключителна важност, тъй като след извършването на корекциите текстовете ще бъдат прехвърлени директно в базата данни на електронния правен портал.

3. Обсъждане на въпросника относно законните лихви, присъждани съобразно националните законодателства на отделните държави – членки.

На лицата за контакт бе представен въпросник, съставен от германската делегация, чиято цел е събиране на информация относно размера и начина на изчисление на законната лихва в различните държави – членки. Комисията подкрепи предложението, като изтъкна, че във фазата на принудителното изпълнение на чуждестранни съдебни решения, много често възниква проблемът за размера на законната лихва, присъждана от датата на исковата молба до окончателното изпълнение на задължението, като на съдебните изпълнители се налага да търсят информация за размера и начина на начисляване на законната лихва в държавата, в която е постановено решението. При проведеното обсъждане лицата за контакт се обединиха около становището, че би било полезно да има събрана информация относно размера на законната лихва в отделните държави, защото това би способствало по – бързото изпълнение на постановените съдебни решения. Бе прието решение да се коригира въпросника, като се въведе дефиниция на „законна лихва”, за да се избегнат евентуални недоразумения, ако с този термин в отделните държави – членки се обозначават различни институти. Също така бе взето решение

след корекцията на въпросника, да бъде определен срок за попълването му от лицата за контакт и отговорите да бъдат поместени в Европейския съдебен атлас

4. Дискусия относно приложението на Регламент №1346/2000 на Съвета относно производството по несъстоятелност

През м. октомври 2011 г. Европейският парламент публикува доклад с препоръки за изменение на Регламент №1346/2000 на Съвета относно производството по несъстоятелност, и по – специално за подобряване на координацията на производствата за несъстоятелност, засягащи обединения на търговски дружества. Също така в доклада се съдържат препоръки за хармонизиране на някои специфични аспекти на законодателствата в областта на несъстоятелността и фирменото право, както и за създаване на единен Европейски регистър на производствата по несъстоятелност. В изпълнение на тези препоръки е организирано проучване за приложението на Регламент №1346/2000, като след десет седмици ще бъде изготвен доклад на Европейската комисия, въз основа на който ще бъде внесено предложение в Европейския парламент за изменение на Регламента.

На участниците в срещата бе представен за обсъждане въпросник, изготвен от Отдел 1 на Дирекция „Правосъдие“ на Европейската комисия, който ще бъде разпространен в държавите – членки чрез различни ведомства, научни институти и сдружения на търговци. Въпросникът е адресиран както до всички участници в производствата по несъстоятелност - търговци, съдии, адвокати и синдици, както и до научни работници в съответната област.

На първо място бе обсъдена възможността за евентуалното разширяване на приложното поле на Регламента. Бе обсъден въпросът относно „предварителните и хибридни производства“, които понастоящем не се включват в приложното поле на Регламента. Представителите на Комисията изтъкнаха, че законодателствата на редица държави напоследък са въвели процедури за реструктуриране на търговските дружества на етап, предхождащ същинското производство по несъстоятелност. Понастоящем дори част от тези процедури фигурират в Приложения А или Б към Регламент №1346/2000, но доколко попадат в приложното поле на регламента е спорно. По този начин ефектът на тези производства, например разсрочването на задълженията, не подлежи на пряко признаване в останалите държави – членки,

Част от държавите – членки, които са въвели предварителни производства, изразиха своите становища. Обединеното кралство изрази мнение, че не е необходимо тези процедури да бъдат включени в приложното поле на Регламента. Представителите на Латвия посочиха, че латвийското законодателство предвижда такова формално производство, което обаче не се развива пред съд, а пред друг компетентен орган. Посочиха също, че това според тях не съставлява проблем, тъй като по смисъла на Регламент №1346/2000 „съд“ е всеки орган, пред който се развиват процедурите по Приложение А към Регламента.

Представителите на Германия посочиха, че е спорно по кой ред следва да се признават решенията, постановени в тези производства – дали по реда на

Регламент №1346/2000 или по реда на Регламент №44/2001. Изтъкнаха, че Регламент №1346/2000 не е приложим, а същевременно Регламент №44/2001 се отнася за решения, постановени в съдебни производства между две страни, докато споразуменията в предварителните и хибридните производства са между длъжника и група субекти - кредитори.

Комисията изтъкна, че в последните години редица държави – членки са приели правила относно свръхзадължеността на физическите лица, които също не попадат в приложното поле на Регламента, тъй като не отговарят на част от установените в него критерии за дефиниция на производство по несъстоятелност – не се предвижда назначаването на синдик и длъжникът запазва пълен контрол над своето имущество.

Белгия, Естония, Чехия, Полша, Германия, Швеция, Латвия, Финландия, Словакия, Кипър, Португалия, Франция и Ирландия заявиха, че имат регламентирани производства по несъстоятелност на физически лица. Част от държавите / Франция, Испания/ изтъкнаха, че процедурата за несъстоятелност на физическите лица се различава от процедурата по несъстоятелност на търговски дружества.

Представителите на Обединеното кралство споделиха, че срещат проблеми с производството по несъстоятелност на физически лица, защото през 2010г. 205 лица се установили за постоянно в Обединеното кралство, за да се ползват от предвиденото в английското законодателство производство по несъстоятелност.

Бе поставен и въпросът относно правните последици на производствата по несъстоятелност, образувани в държави извън Европейския съюз, по отношение на имущества на длъжника, находящи се в държави – членки или обратно. Понастоящем тези хипотези се уреждат само от националните законодателства.

Представителите на Белгия и Холандия споделиха за проблеми, възникващи с производствата по несъстоятелност, когато длъжниците имат активи на територията на Швейцария и САЩ.

На следващо място бяха обсъдени проблемите, възникващи при определянето на компетентния съд. Съгласно Регламент №1346/2000 компетентни да открият производство по несъстоятелност са само съдилищата в държавата, на чиято територия е разположен центърът на основните интереси на длъжника, като за дружествата и юридическите лица, седалището според устройствения акт се презюмира за център на основните интереси до доказване на противното. Бе изтъкнато, че концепцията за „центъра на основните интереси на длъжника“ създава предпоставки за порочната практика *forum shopping*“ (търсене на най-благоприятна правна система). Тази практика в голяма степен бе ограничена след постановяване на решението от 2 май 2006 г. по дело C-341/04 Eurofood на Европейския съд. С това решение съдът постановява, че презумпцията за седалището като център на основните интереси може да бъде оборена само ако съществуват обстоятелства, които са обективни и установими от трети страни, които правят възможно установяване на действително положение, според което седалището е различно от презюмираното. В решението се дават различни примери за критерии за установяване на центъра на основните интереси, които са приемливи, както и такива които могат да бъдат отхвърлени от сезирания съд, при неговата служебна проверка за компетентност.

Редица държави споделиха, че имат проблеми с недобросъвестното преместване на центъра на интереси, тъй като съгласно част от националните законодателства след приключване на производството по несъстоятелност длъжникът се заличава от търговския регистър, а съгласно други продължава своето съществуване независимо дали всички кредитори са удовлетворени. Бе изтъкнато като проблем, че кредиторите не могат да участват при преценката на съда относно центъра на основните интереси и съответно да ангажират доказателства, опровергаващи твърденията на длъжника. Представителите на Обединеното кралство изтъкнаха, че промяната на центъра на интереси не следва задължително да се третира като недобросъвестно поведение, тъй като едно от преимуществата на европейското съдебно пространство е възможността на страните да търсят приложение на тази съдебна процедура, която им осигурява по-благоприятния икономически резултат и това е основата на концепцията „flight to quality”.

След общата дискусия представителите на всички държави - членки представиха изложения относно националните си законодателства в областта на несъстоятелността и по – специално относно предвидените „предварителни и хибридни производства” и производства за несъстоятелност на физически лица.

Гр.София

18.05.2012г.

Изготвил:

/В. Николова/

